

novení, přehlíží, že ustanovení Šu 18 řádu dávkového týče se pouze otázky konečné náhrady útrat a nemá s otázkou zálohy na znalečné co činiti, jak již shora uvedeno. Ježto však dle Šu 349 druhý odstavec, 367 c. ř. s. proti usnesení o uložení zálohy není opravného prostředku, slušelo stížnost odmítnouti jako nepřipustnou dle obdoby cit. zákonných předpisů.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by znovu rozhodl o rekursu navrhovatele.

D ů v o d y:

Dlužno přisvědčiti rekursnímu soudu potud, že soudní odhad obecné hodnoty nemovitostí za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty jest sice odhadem řízení nesporného dle §§ 267 až 280 patentu ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák., jehož podstata spočívá v provedení znaleckého důkazu spojeného s místním ohledáním, že však podle Šu 272 nesp. říz. platí pro provedení odhadu, pokud patent o nesp. řízení nemá o něm vlastních předpisů, ustanovení procesního řízení, jímž lze nyní rozuměti jenom nový civilní soudní řád a nový řád exekuční. Pro provedení znaleckého důkazu platí tedy i při odhadu za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty předpisy §§ 351—370 c. ř. s., leč s výjimkou oněch ustanovení, jež se vztahují na opravné prostředky, neboť patent o nesp. říz. má o opravných prostředcích vlastní podrobná ustanovení, která se podstatně liší od předpisů civilního soudního řádu. Kdežto dle Šu 514 c. ř. s. jest rekurs ve sporném řízení přípustným jenom, pokud ho zákon v jednotlivých případech nevylučuje, jest v řízení nesporném dle Šu 9 nesp. říz. přípustným beze všeho obmezení. Rekurs proti usnesení prvního soudu není tedy nepřipustným dle §§ 365, 332, 349 a 367 c. ř. s., a neměl ho rekursní soud odmítnouti, nýbrž vyříditi ve věci samé. Když tak neučinil, nezbylo než zrušiti jeho usnesení a uložit mu, by o stížnosti znova rozhodl.

Čís. 5434.

V řízení podle Šu 125 nesp. říz. jest soudce oprávněn, zjišťovati, zda závěť, zřízená v cizině, vyhovuje formám platným v místě zřízení. Platnost závěti jest posuzovati dle místa zřízení.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1925, R I 861/25.)

K pozostalosti po Janu B-ovi, zemřelém se zanecháním závěti, zřízené v Ohio v Severní Americe, přihlásila se ze závěti Anna B-ová, ze zákona pak Františka a Anna K-ovy. Pozůstalostní soud ukázal dědičku ze závěti na pořad práva. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by po zákonu dále jednal a znovu rozhodl. D ů v o d y: Dědičká přihláška stěžovatelky opírá se o poslední pořizování, které však soudu pozůstalostnímu bylo předloženo toliko v ověřeném opise. Přihlášku tuto přijal soud prvé stolice na soud a rozhodnutí o přihlášce této nabylo pravomoci. Taktéž byly přijaty na

soud přihlášky zákonných dědiček a i toto rozhodnutí nabylo pravomoci. Jde nyní o to, kterou ze stran, jichž vzájemné přihlášky si odporují, dlužno poukázati na pořad práva. Dle ustanovení §u 126 nesp. říz. musí zákonní dědicové vystoupiti žalobou proti dědicovi z posledního pořízení v náležité formě zřízeného a co do pravosti nepopřené. Zákonní dědicové popřeli sice pravost posledního pořízení, neuvedli však okolnosti, které by vzbuzovaly vážnou pochybnost o pravosti poslední vůle. Není proto vzhledem k úředně ověřenému opisu závěti pochybnosti o pravosti poslední vůle zůstavitelovy. Pokud se týče druhé náležitosti, které se vyžaduje k tomu, by zákonní dědicové byli odkázáni na roli žalobců, totiž by závěť byla v náležité formě zřízena, omezil se soud první stolice na posuzování závěti toliko se stanoviska práva tuzemského a nevzal v úvahu platnost závěti dle místa, kde byla zřízena. Byla-li zachována forma závěti, předepsaná ve Spojených státech amerických, pokud se týče ve státě Ohio, dlužno závěť pokládati za platnou, neboť ustanovení §u 4 obč. zák., jež stanoví způsobilost tuzemců ku právním jednáním v cizině omezuje tuto způsobilost jen, pokud se týče omezení osobních způsobilostí a pokud právní jednání má vyvolati zároveň účinky v tuzemsku. Žádného z těchto omezení tu není, ježto o obmezení způsobilosti k pořizování závěti nemůže býti řeči, a nelze tvrditi, že zůstavitel poslední vůli zřizoval toliko pro tuzemsko. Soud první stolice otázku platnosti posledního pořízení dle zákonů země, kde bylo zřízeno, neučinil předmětem slyšení stran po rozumu §u 125 nesp. říz. a nezjistil pro své rozhodnutí nutnou okolnost, zda zachovány byly předpisy pro platnost posledního pořízení stanovené v území, kde poslední pořízení bylo zřízeno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

V posledním pořízení nadepsaném jako poslední vůle a závěť nařizuje zůstavitel takto: »Dávám, odkazuji a zůstavuji navždy své manželce Anně B-ové všechnen svůj movitý i nemovitý majetek, jehož bych byl vlastníkem v době své smrti.« Již z toho vysvítá jasně bezpodstatnost námítky stěžovatelek, že poslední vůli nelze považovati za závěť, poněvadž neobsahuje ustanovení dědice. Stěžovatelky popřely též pravost poslední vůle, ale neuvedly, jak na to správně poukazuje rekursní soud, okolností, jež by toto popření odůvodnily, neb aspoň do jisté míry osvědčily. Jest ovšem pravda, že v tomto řízení nelze se pouštět do vnitřního zkoumání důvodnosti tohoto popírání, ale stěžovatelky vyslovily jen domněnku, že jde o závěť podvrženou, čímž však, aniž byly pro to uvedeny bližší okolnosti, nemůže býti již dědička ze závěti zbavena svého výhodnějšího postavení jako dědička ze silnějšího titulu proti dědicům ze zákona. Stěžovatelky zastávají nesprávný náhled, že, poněvadž poslední vůle nevykazuje formálních náležitostí dle tuzemských zákonných předpisů, měla proto již pozůstalé manželce, která podala dědicovou přihlášku z této závěti, přikázána býti úloha žalobkyně. Poslední vůle byla, jak posud nesporno, zřízena zůstavitelem, zdejším státním příslušníkem, ve státě Ohio Spojených států severoamerických. Pokud se týče těchto for-

málních náležitostí, stačilo by k platnosti posledního pořízení, pokud vyhovují předpisům místa zřízení, čímž snaží se docílití ulehčení vzájemných styků, neboť forma právního jednání řídí se zásadou »locus regit actum« a proto dostačí, dbá-li se v tom ohledu práva platného v místě, kde se stalo právní jednání, o jehož formu běží. V občanském zákoně jest recipována teorie personálních, reálních a smíšených statutů. Pod smíšenými statuty, mezi něž patří otázky posuzování forem právního jednání, rozuměly se zákony místa právního jednání (Unger, System, I. sv., str. 153, Krainz, System, I. sv., str. 53, Stubenrauch, 8. vydání při výkladu §u 4 obč. zák., Mayr-Dominik, Soustava obč. zák., kniha I., str. 41, § 34—37 a 300 obč. zák.). Může-li však závěť zůstavitelova považována býti za platnou, pokud se formy týče, z toho důvodu, že snad vyhovuje plně předpisům platným v místě jeho zřízení, právem rekursní soud nařídil další, v tom ohledu ještě potřebné šetření a teprve potom bude možno rozhodnouti ve smyslu §u 126 nesp. říz. o tom, komu ze střetnuvších se dědiců jest přiznati úlohu žalobce pro spor o dědické právo. Není správně, že závěť může své právní účinky projevití jen ohledně jmění v tuzemsku se nacházejícího, neboť že jest jmění zde se nacházející jedině pozůstalostní jmění, není doposud ničím doloženo, a mimo to, což hlavní, pořizuje se závětí ohledně veškerého jmění bez omezení, kde se nachází.

Čís. 5435.

Není závady, by za vyrovnávacího řízení nebyla povolena exekuce, již se uplatňuje smluvní právo zástavní, nedotčené vyrovnacím řízením.

Žaloba ze zástavy předpokládá; že pohledávka jest již splatnou a že dlužník nevyhověl své povinnosti, kdežto žaloba dle §u 258 ex. ř. jest na místě jen, pokud nastala ještě splatnost pohledávky zajištěné zástavou.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1925, R I 909/25.)

Soud první stolice zrušil z úřadu podle §u 39 čís. 2 ex. ř. a §u 10 vyr. ř. exekuci zabavením, uschováním a prodejem movitostí. Důvod y: Zjištěno jest, že exekuční žádost byla podána a exekuce povolena již za řízení vyrovnávacího, zahájeného o jmění dlužníkově usnesením ze dne 5. února 1925. Exekuce nebyla tudíž přípustna vzhledem k §u 10 vyr. ř., ježto nejde o pohledávky, požívající práva přednostního. Strana vymáhající namítá sice, že nabyta k zabaveným věcem movitým již dříve smluvního práva zástavního dle přiloženého prohlášení ze dne 13. dubna 1922, avšak v prohlášení onom jest pouze důvod práva zástavního, k jehož nabytí by třeba bylo dle §u 451 obč. zák., by věřitel vzal zastavené věci v uschování, což se však nestalo, jak vidno z prohlášení a ze spisů exekučních, takže smluvního práva zástavního zde není. Okolnost, že řízení vyrovnávací již bylo skončeno, jest nerozhodnou vzhledem k znění §u 10 (1) vyr. ř. Bylo proto exekuci z úřední moci zrušiti dle §u 39 čís. 2 ex. ř. a §u 10 vyr. ř. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení. Důvod y: Dle §u 11 (1) vyr. ř. nejsou řízením